

Galerie výtvarného umění v Chebu
12. ledna – 26. března 2017
vernisáž 11. ledna v 17 hod.

Tato výstava se ohlíží na klíčové období v tvorbě dvou plzeňských umělců Václava Maliny a Milana Maura, zahrnující téměř celá 80. a 90. léta. Od roku 1978, kdy se potkali, se jejich dráhy dlouho vyvíjely souběžně a v těsné blízkosti, po listopadové revoluci se však postupně začaly vzdalovat. Maur svou tvorbu pomalu utlumoval a těsně před přelomem milénia ji definitivně ukončil, alespoň v té podobě, jak jsme ji znali. Právě tehdy také Malina proměnil svůj výrazný osobní styl, spojený s tematizací impresionismu, který představuje vrcholný projev jeho tvorby. Dnes již máme dostatečný časový odstup, abychom mohli znovu pohlédnout na tyto „paralelní roky“, kdy jejich práce patřila k tomu neaktuálnějšímu v českém umění. Do jeho špičky se dokázali prosadit v letech 1983 a 1984 a od té doby byli vnímáni jako nedílná dvojice. Vedle jisté fyzické podobnosti to bylo samozřejmě především díky blízkosti jejich práce – u obou šlo o konceptuální reflexi přírody a krajiny. Tento společný nástup pro ně znamenal jisté výhody, především jim však ulehčil přežívání v konzervativním prostředí normalizační Plzně, vůči jejich práci a priori nepřátelském. Na druhé straně však bylo důležité i to, že se navzájem zřetelně odlišovali a každý z nich zcela samostatně dospěl k originálnímu projevu.

Úplně na začátku to však neplatilo, neboť oba vyšli z podobného stylu moderní krajinomalby, který jim zprostředkoval plzeňský Jiří Patera. (V Malinově případě k němu musíme ještě přidat Zdeňka Sýkoru, jeho učitele na pražské Filozofické fakul-

plenérové krajinomalby, Maur obrazovým výstupem z konceptu, spojeného s přírodou. Tuto komplementární dualitu hezky vystihl na přelomu 80. a 90. let Vojtěch Lahoda, když Malinu charakterizoval jako „konceptuálního impresionistu“ a Maura naopak jako „impresionistického konceptualistu“.

Když jsme u odlišností, ta základní spočívá už ve formální podobě jejich prací. Maurovy záznamy mají kresebný ráz a většinou jsou nebarevné. Naopak Malina pracuje v plochách, používá ostré, razantní tóny a nebojí se pestrých kombinací. Zatímco Maur je meditativní introvert a jeho práce nás zavádí na hranici prázdna a ticha, Malina naopak zvučný extrovert a nikoliv náhodou u něj najdeme obrazy inspirované jazzem. Zároveň zde přirozeně existují i rysy společné. Tím nejdůležitějším je schopnost racionálního, téměř vědeckého myšlení. A vedle toho existuje celá řada shod v jejich biografii. Narodili se ve stejném městě a ve stejném roce. Oba tíhli k malířství, ale z různých důvodů neprošli pražskou Akademií. Osobně se však potkali až poměrně pozdě poté, co se Václav Malina znovu usadil v Plzni po učitelských štacích na českém venkově. Svedl je dohromady malířský kroužek, který tu vedl Jiří Patera. Tehdy zjistili, že je zajímaví podobné věci, a dlouhé diskuse o malířských problémech akcelerovaly jejich výtvarné myšlení. Zhruba v Kristových letech dospěli naprosto konsekventním vývojem k umění, jež patřilo u nás k nejradikálnějšímu. Pravidelně je tehdy vystavovali na řadě menších výstav na prestižních adre-

tě, kde se tehdy vyučovala pedagogika výtvarné výchovy.) Pak už ale šel jejich vývoj odlišnými cestami. Maur malovaný obraz záhy opustil. Začaly jej zajímat elementární problémy obrazové kompozice nebo řádu a jeho narušení, poté experimentoval s náhodným rozložením prvků a jeho estetickým působením. Náhodu mohl generovat i přírodní proces, jako třeba dopadání dešťových kapek na obrazový formát, což jej pak přivedlo k průzkumu skrytých zákonitostí ve zdánlivě náhodných jevech. Postupně přesouval důraz na akce v přírodě, kde plátno či papír sloužily jako pouhé dokumentační médium.

To Malina zůstal malbě věrný. Své plošné abstraktní kompozice založené na skladbě barevných ploch později obohatil o další rozměr. Začal tematizovat ty nejzákladnější malířské prostředky, jako je rukopis, vztah barev a světla nebo hladkých a pomalovaných ploch, v originální reflexi impresionistického a pointilistického krajinářství. Tyto dnes už historické malířské styly konceptuálním způsobem přehodnocoval ve velkoformátových, velkoryse komponovaných obrazech, v nichž doslova uvolnil výrazovou sílu čisté barvy, a později i v několika objektech. Jiří Valoch ho tak mohl vřadit mezi několik českých zástupců tzv. metamalby, tedy malby zkoumající samu sebe, svou historii a prostředky.

Zvláštní povaha blízkosti a zároveň odlišnosti obou autorů tedy spočívá v tom, že k obdobným výsledkům dospěli z opačných stran: Malina konceptualizací obrazu, vycházejícího z tradice

sách neoficiálního umění. Účastnili se projektů Galerie H (oba vytvořili svou krabičku pro Minisalon) a na konci 80. let spolupracovali Měkkohlavé, skupinu sdružující konceptuální tvůrce z okruhu Jiřího Valocha. Jestliže Měkkohlaví byli spíše tajným společenstvím než regulérní skupinou, výstava Příroda jinak v Galerii mladých (1989) se stala klíčovým generačním vystoupením, představujícím jednu důležitou tendenci českého umění (vedle nich tu vystavovali i Marian Palla a Miloš Šejn).

V 90. letech jsme se s jejich tvorbou mohli setkat na řadě významných tematických výstav. Také oni využili možnosti svobody, každý však po svém. Jak již bylo řečeno, Maur zcela změnil škálu svých zájmů. Musel se věnovat především firmě, kterou založil, a začal také cestovat po celém světě, což bylo vždy jeho koníčkem. Svou tvorbu v dosavadní podobě stále více omezoval, naopak si objevil digitální fotografii. Malina pokračoval dále a jeho malování prošlo několika stylovými proměnami. Když se však v roce 2001 stal ředitelem Galerie města Plzně, i on byl nucen zčásti svou tvorbu utlumit. To vše přirozeně způsobilo, že se po roce 1989 nepotkávali už tak často. A to i v reakci na jistou přesycenost pramenící z onoho intenzivního setkávání v časech předrevolučních. Tento výstavní projekt je tedy po dlouhé době opět příležitostí vidět jejich práce pohromadě tak, jak se objevovaly na řadě výstav v 80. a 90. letech.

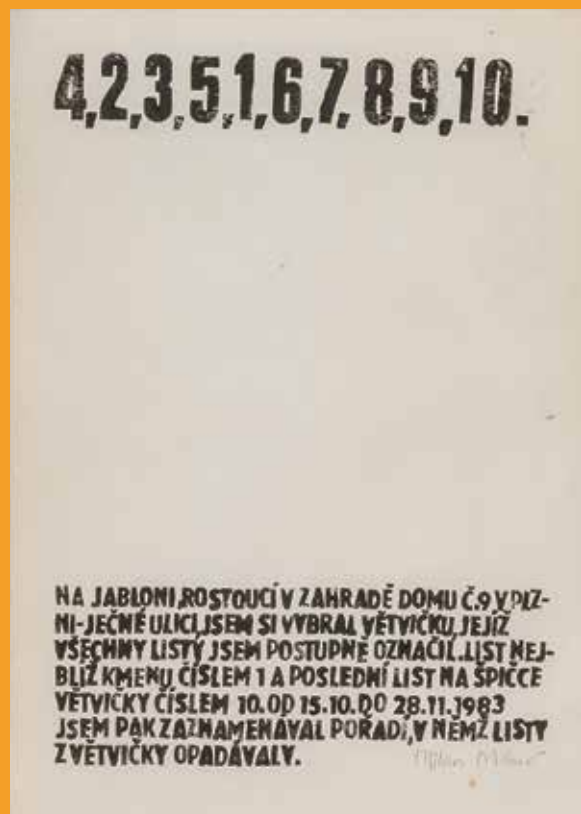
Marcel Fišer

↖ Václav Malina, Z cyklu Zdi (Velká jarní zeď), 1984, olej na plátně, 200 × 150 cm

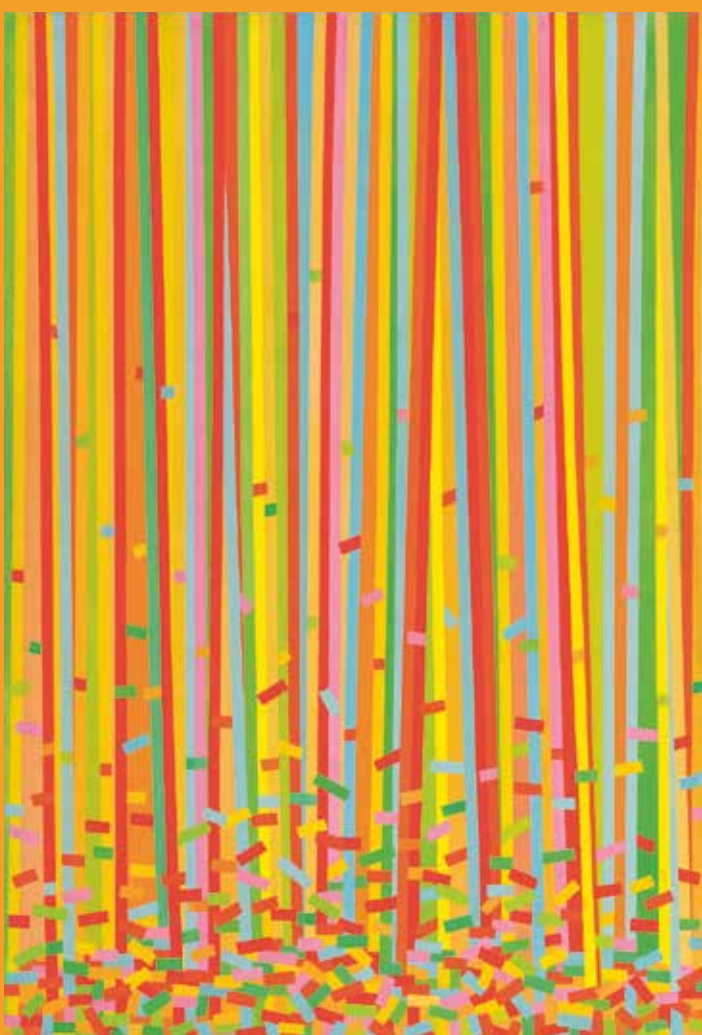
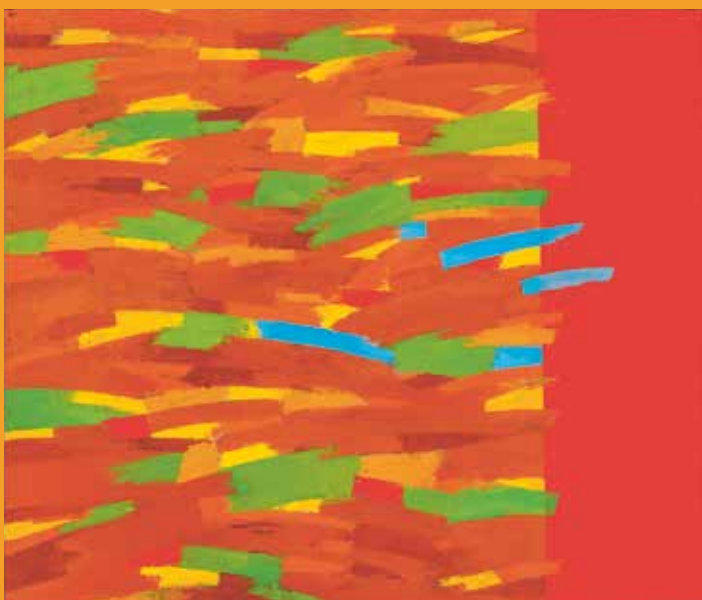
↑ Václav Malina, Z cyklu Vzpomínky na impresionismus (Podzimní), 1986, olej na plátně, 129 × 150 cm

↘ Milan Maur, Stín vržený hrušní, 1992, kresba olejovou barvou na plátně, 140 × 140 cm. „8. srpna 1992 jsem na své zahradě obkresloval stín vržený hrušní a jedl její plody.“

Milan Maur, Opadávání listů jabloně, 1983, tisk na papíru, 42 × 30 cm

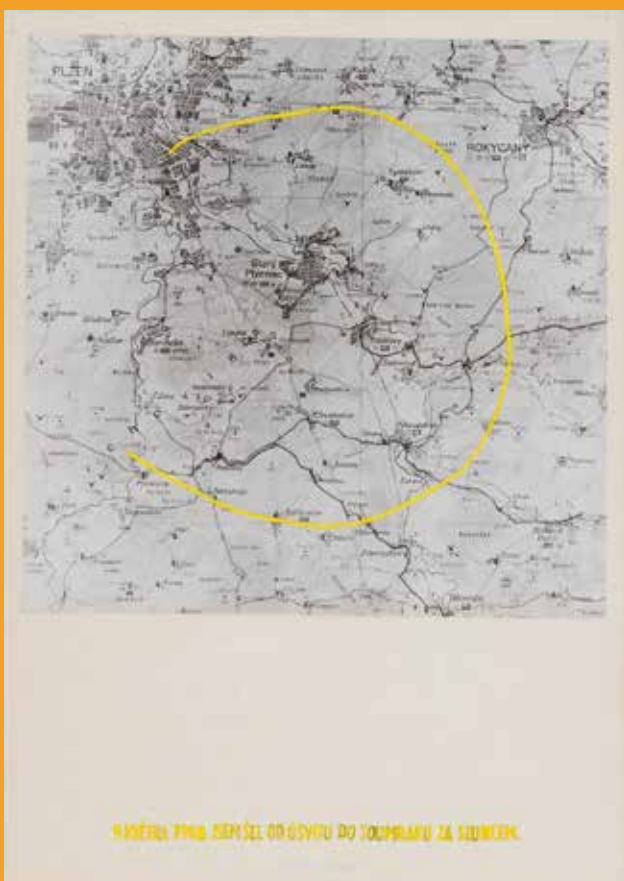

↑ Václav Malina, Z cyklu Vzpomínky na impresionismus (Letní), 1986, olej na plátně, 129 × 150 cm

↗ Václav Malina, Jazzové rytmy, 1993, olej na plátně, 200 × 150 cm

Václav Malina, Světlo na louce, 1990, olej na plátně, 220 × 150 cm

Václav Malina, Pointilismus III, 1991, dřevěný box, sklo, pomalované pingpongové míčky, 100 × 100 × 10 cm

↖ Milan Maur, Cesta za sluncem, 1988, tisk a kresba na papíru, 91 × 64 cm

↑ Milan Maur, Vlání trav, 1985, kresba přírodním pigmentem a uhlím na plátně, ze série devíti obrazů 50 × 50 cm. „V Plzni - Závrtku jsem 17. února 1989 pozoroval a následně zakresloval dráhu pohybu suchých trav vlajících ve větru.“

← Milan Maur, V rytmu letu ptáků a motýlů, 1986, kresba olejovou barvou na skle, 85,5 × 62 cm. „V Plzni na Nepomucké třídě č. 193 jsem 25. července 1986 na půl hodiny umístil před sebe sklo. Na něj jsem zaznamenával dráhu letu ptáků a motýlů, kteří prolétli takto vymezeným zorným polem.“

Milan Maur, V rytmu letu modrásků – Ejpovice, 1999, kresba přírodním pigmentem a akrylem na plátně, 180 × 140 cm

Václav Malina (*1950 v Plzni)

Vzdělání: 1968 – 72 PF Plzeň; 1983, MM, Dotyky a rastry. Ústav makromolekulární chemie, Praha; 1984, VM, Obrazy. Ústav makromolekulární chemie ČSAV, Praha; 1984 Minisalon, 1:1 (VM, MM); 1985, MM, Obrazy, kresby. Galerie mladých, Brno; 1985, VM, Obrazy, grafika. Galerie mladých, Brno; 1986 Formát A4. Galerie „H“, Kostelec nad Černými lesy (VM, MM); 1987, Setkání – Vesmír. Galerie „H“, Kostelec nad Černými lesy (MM); 1988, VM – obrazy, MM – kresby. VS Luna, Plzeň; 1988, VM, MM. Vzpomínky a záznamy. KS Blatiny, Praha; 1988, Pocta Warholovi. Galerie „H“, Kostelec nad Černými lesy (VM); 1988, Prešparty '88. Múzeum SRR, Prešov (VM, MM); 1989, Příroda jinak. Galerie mladých, Praha; 1990, Mladé profily. Volná tvorba západočeských výtvarníků. GVVU Cheb (VM, MM); 1991, Umění akce. Mánes, Praha (MM); 1992, MM, Záznamy z přírody. Dům umění města Brna; 1992, Šedá cihla 35/1992. Galerie Klatovy / Klenová (VM, MM); 1993, Tvary tónů. Mánes, Praha (VM); 1993, Země, ČMVU Praha (MM); 1993–1994, VM, Imprese. Dům umění města Brna, Galerie U Bílého jednorožce, Klatovy; 1993–1994, Příběhy bez konce. Princip série v českém výtvarném umění, MG Brno, NG Praha (MM); 1994, MM. Záznamy. Galerie Via Art, Praha; 1994, Naturally. Nature and Art in Central Europe. Ernst Museum, Budapešť (MM); 1996, MM. Téma strom. Výstavní síň E. Filly, Ústí nad Labem; 1996, 1. Nový vlánský salon 1996. SG Zlín (VM, MM); 1996, Umění v zabetu 1996, 1. Nový vlánský salon 1996. SG Zlín (VM, MM); 1996, Umění v zabetu 1996, 1. Nový vlánský salon 1996. SG Zlín (VM, MM); 1997, Mezi tradicí a experimentem. MU Olomouc (VM, MM).

Milan Maur (*1950 v Plzni)

Vzdělání: autodidakt, v 70. a na začátku 80. let navštěvoval malířské kroužky L. Topinky a J. Patery v Plzni.

Oba jsou zakládajícími členy skupiny Měkkohlaví (1989).

Výběr z nejdůležitějších výstav 80. a 90. let: 1981, MM, VM – obrazy, Tomáš Kús – kresby. VS Luna, Plzeň; 1983, MM, Dotyky a rastry. Ústav makromolekulární chemie, Praha; 1984, VM, Obrazy. Ústav makromolekulární chemie ČSAV, Praha; 1984 Minisalon, 1:1 (VM, MM); 1985, MM, Obrazy, kresby. Galerie mladých, Brno; 1985, VM, Obrazy, grafika. Galerie mladých, Brno; 1986 Formát A4. Galerie „H“, Kostelec nad Černými lesy (VM, MM); 1987, Setkání – Vesmír. Galerie „H“, Kostelec nad Černými lesy (MM); 1988, VM – obrazy, MM – kresby. VS Luna, Plzeň; 1988, VM, MM. Vzpomínky a záznamy. KS Blatiny, Praha; 1988, Pocta Warholovi. Galerie „H“, Kostelec nad Černými lesy (VM); 1988, Prešparty '88. Múzeum SRR, Prešov (VM, MM); 1989, Příroda jinak. Galerie mladých, Praha; 1990, Mladé profily. Volná tvorba západočeských výtvarníků. GVVU Cheb (VM, MM); 1991, Umění akce. Mánes, Praha (MM); 1992, MM, Záznamy z přírody. Dům umění města Brna; 1992, Šedá cihla 35/1992. Galerie Klatovy / Klenová (VM, MM); 1993, Tvary tónů. Mánes, Praha (VM); 1993, Země, ČMVU Praha (MM); 1993–1994, VM, Imprese. Dům umění města Brna, Galerie U Bílého jednorožce, Klatovy; 1993–1994, Příběhy bez konce. Princip série v českém výtvarném umění, MG Brno, NG Praha (MM); 1994, MM. Záznamy. Galerie Via Art, Praha; 1994, Naturally. Nature and Art in Central Europe. Ernst Museum, Budapešť (MM); 1996, MM. Téma strom. Výstavní síň E. Filly, Ústí nad Labem; 1996, 1. Nový vlánský salon 1996. SG Zlín (VM, MM); 1996, Umění v zabetu 1996, 1. Nový vlánský salon 1996. SG Zlín (VM, MM); 1996, Umění v zabetu 1996, 1. Nový vlánský salon 1996. SG Zlín (VM, MM); 1997, Mezi tradicí a experimentem. MU Olomouc (VM, MM).

Václav Malina, Milan Maur. Paralelní roky

GAVU Cheb, Velká galerie

12. 1.–26. 3. 2017

Kurátor: Marcel Fišer

Vernisáž 11. ledna v 17.00

Otevírací doba: út – ne, 10.00–17.00

Ve středu 8. února v 17.00 komentovaná prohlídka s autory a kurátorem.

Souběžné výstavy

Možnosti malby: Patera, Tázler, Frauknecht, Kotyza. Plzeňští autoři ve sbírkách GAVU Cheb, Výstava z depozitáře, 12. 1.–23. 4.

Šárka Koudelová / PRISM, Malá galerie, 5. 1.–26. 3.

Antonín Střížek, Sedící Kristus, 1994, Opus magnum, 12. 1.–2. 4.

Plastimat Liberec, Retromuseum, 2. 2.–30. 4.

Galerie výtvarného umění v Chebu

příspěvková organizace Karlovarského kraje

náměstí Krále Jiřího z Poděbrad 16, 350 02 Cheb

T: +420 354 422 450, F: +420 354 422 163

info@gavu.cz, www.gavu.cz

Výstavní program GAVU Cheb je podpořen z grantového programu MK ČR.

V roce 2017 vydala Galerie výtvarného umění v Chebu, Text Marcel Fišer, grafika Kolář & Kutálek, tisk Dragon Press, s. r. o., náklad 800 ks.

Titulní strana: Výřez z katalogu k výstavě „Václav Malina, Milan Maur. Vzpomínky a záznamy“, KS Blatiny, Praha, 1988.